

GRANSKNINGSUTLÅTANDE

Detaljplan för Älvsborg 1:47, Jokkmokks kommun, Norrbottens län

Syftet med planen är att pröva förutsättningarna av industriverksamhet och serverhallar inom området. Tilltänkta planområdet omfattar fastigheten Älvsborg 1:47 med en ytareal på ca 100 ha. Planområdet är beläget ca 5 kilometer norr om centrala Jokkmokk och är sedan tidigare oexploaterat och ej detaljplanelagt.

Detaljplaneförslaget har varit föremål för granskning under tiden 26 juni och 7 augusti 2023. Sakägare, statliga och kommunala instanser, föreningar m.fl. har getts möjlighet att lämna synpunkter på förslaget. Under granskning inkom åtta (8) yttranden. I granskningsutlåtandet redovisas inkomna yttranden i sin helhet samt kommunens kommentarer till dessa. Sist i granskningsutlåtandet finns en sammanställning över ändringar utifrån inkomna synpunkter

Under granskningstiden har åtta yttranden inkommit.

1. Länsstyrelsen i Norrbotten	2022-08-10
2. Trafikverket	2023-07-03
3. Lantmäteriet	2023-07-11
4. Vattenfall Eldistribution	2023-06-29
5. Svenska kraftnät	2023-07-04
6. Sirges sameby	2023-08-07
7. Privatperson 1	2023-06-28
8. Privatperson 2	2023-08-07

Följande skriftliga synpunkter har inkommit under granskning:

1. Länsstyrelsen i Norrbotten som lämnat följande yttrande:

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden att det saknas fullständigt underlag för en bedömning av förslagets påverkan på riksintresse rennäring.

Under förutsättning att frågor enligt nedan rörande riksintresse rennäring hanteras och förtydligas på ett tillfredsställande sätt, har Länsstyrelsen inte några invändningar mot planförslaget som skulle kunna leda till att kommunens beslut att anta detaljplanen överprövas.

Motiv till länsstyrelsens bedömning

Den riksintresseutpekade passagen behövs för att upprätthålla det funktionella sambandet mellan vinter- och vårländ. Det är därför mycket viktigt att det funktionella sambandet inte påtagligt försåras av den verksamhet som markanvändningen medger.

Under samrådet har länsstyrelsen lyft behov av att komplettera planhandlingarna med beskrivning och bedömning av planförslagets påverkan på rennäring och riksintresse rennäring. Efter samrådet har kommunen justerat planförslaget och avgränsat den tidigare flexibla användningen av industrimark och preciserat markanvändningen till serverhallar och växthus.

Planhandlingarna har också kompletterats med en rennäringanalys.

Länsstyrelsens bedömning av granskningshandlingarna är att synpunkter på planförslagets påverkan på rennäring som enskilt och allmänt intresse har bemötts på ett tillfredsställande sätt. Länsstyrelsen anser dock att frågor som berör planförslagets påverkan på riksintresse rennäring

fortfarande saknar en tydlig redogörelse och motivering av kommunens ställningstagande om att föreslagen detaljplan kan genomföras utan att riksintresset för rennärningen påtagligt skadas. Behovet av förtydliganden och kompletteringar rör särskilt motivering av kommunens förslag till placering av kvartersmark för serverhallar och växthus närmare än vad rennäringsanalysen och MKB anger, dvs inom 1,5 km från riksintresseområdet. Länsstyrelsen anser även att kommunen behöver komplettera planhandlingarna med motiv till markanvändningsutformning och förslag till planbestämmelser – till exempel avgränsning och motivering till planbestämmelser som reglerar exploateringsgrad.

Kommunen presenterar ett antal skydds -och kompensationsåtgärder för att mildra konsekvenserna för rennärningen och riksintresset (s. 27 MKB och s. 23 planbeskrivning), men dessa åtgärder gäller i all väsentlig grad anläggningsfasen och inte driftsfasen. Länsstyrelsen anser att kommunen behöver komplettera planhandlingarna med redovisning för om åtgärder under driftstid behövs samt motivera sitt ställningstagande. Effekter och åtgärder ligger till grund för länsstyrelsen bedömning av påtagligt försvårande, enligt 3 kap 5 § st. 2 MB.

Rennäringsanalysen

Rennäringsanalysen saknar en beskrivning av påverkan från serverhallar eller liknande verksamhet, kommunen behöver därför förtydliga vad man baserar sin bedömning av planförslaget konsekvenser för riksintresse rennärning på. I det fall Kommunen anser att de störningskällor som beskrivs i rennäringsanalysen kan användas för en bedömning av föreslagen markanvändning, behöver detta motiveras. En bedömning av konsekvenser på riksintresset behöver utgå ifrån vad planen medger i sin helhet, det vill säga både serverhallar och växthus.

Kommentar: Rennäringsanalysen förtydligas och planhandlingarna tydliggör bedömningen om att detaljplanen i sin utformning inte bedöms innebära påtaglig skada på riksintresset rennärning.

Undvikelseeffekter

Kommunen behöver motivera varför det är lämpligt att placera planområdet 750 m från riksintresseområdet.

I den delen av planområdet som är väster och söder om kvartersmarken planeras markanvändning natur. Kommunen bör överväga att komplettera markanvändning NATUR med egenskapsbestämmelser, i det fall området ska ges funktion som buffert mot riksintresset.

Kommentar: Planhandlingarna och rennäringsanalysen justeras och förtydligas gällande avstånd och undvikelseeffekt. Användningen NATUR kompletteras med buffertområde för riksintresse rennärning.

Skadelindrande åtgärder

I Rennäringsanalysen på sidan 43 skriver WSP följande: Uppstår undvikelsebeteende på 1,5 km i driftsfasen och något mer i byggfasen, orsakar det uppenbara problem i område som redan är klassat som en svår passage av riksintresse för rennärningen i Sirges sameby. Skickliga, erfarna renskötare kan rimligen fortfarande finna vägar att flytta renarna förbi planområdet men det kräver åtgärder som inte erfordras idag och innebär sannolikt merarbete och merkostnader för berörda renskötare.

Det är möjligt att planförslaget fortfarande kan genomföras men då måste skadeförebyggande åtgärder formuleras och vidtas, vilket bör göras i nära samarbete med de berörda samebyarna. Länsstyrelsen har svårt att bedöma om det rör riksintresset eller rennärningen i stort, Kommunen behöver därför förtydliga detta.

WSP:s bedömning utgår från att planområdet placeras på ett avstånd om 1,5 km från riksintresset. Kommunen behöver förtydliga om bedömningen av påverkan på riksintresset förändras av att planområdet placeras närmare, det vill säga på ett avstånd om 750 m.

WSP beskriver skadelindrande åtgärder under sektion 9 i analysen, och åtgärderna finns även på sidan 18–19 i planbeskrivningen. Förutom preciseringen av markanvändningen, bedömer Länsstyrelsen inte att någon av de föreslagna åtgärderna är tillämpliga på riksintresset.

Åtgärder för att mildra effekter under anläggningsfasen påverkar inte riksintresset på grund av sin korta tidshorisont, till skillnad från driftsfasen. Till exempel åtgärder som förbättrande av flyttleders beskaffenhet genom avverkning eller uppsättande av stängsel kan inte anses vara tillämpliga på riksintresset, eftersom dessa ligger utanför detaljplaneområdet och därför inte kan regleras.

Länsstyrelsen anser att Kommunen på ett tydligare sätt bör hålla isär rennäringsområdet som riksintresse och rennäringsområdets enskilda och allmänna intressen i samtliga planhandlingar.

Länsstyrelsen noterar av formuleringen av rennäringsområdets syfte att fokus har legat till största del av planens påverkan på rennäringsområdet som allmänt intresse och enskilt intresse, inte riksintresse som Länsstyrelsen efterfrågade i samrådsyttrandet.

***Kommentar:** Planhandlingarna och rennäringsområdets justeras så de särskiljer de skadeförebyggande åtgärder på rennäringsområdet som riksintresse och rennäringsområdets enskilda och allmänna intressen.*

I planhandlingarna anges det att det finns ett riksintresseområde 750 m nordost om planområdet. (PB s 7, Rennäringsanalys s 11, MKB s 16)

Syftas det på den riksintresseutpekade passagen som är 750 m söder om planområdet?

På sidan 23 i planbeskrivningen står Genom denna svåra passage löper en flyttled av riksintresse. Det kortaste avståndet mellan flyttleden och planområdets västra gräns är ca 2 km, vid korsningen mellan väg E45 och väg 818. Det behöver förtydligas att det endast rör sig om avståndet mellan korsningen och planområdet. Det kortaste avståndet mellan planområdets västra del och riksintresset är ca 1,1 km.

***Kommentar:** Står fel, ska vara sydväst och det är justerat. Har även lagt till en figurhänvisning för att förtydliga.*

2. Trafikverket som lämnat följande yttrande.

Trafikverket har efter samrådsskedet undersökt eventuellt behov av ny utformning av den befintliga korsningen 818/E45 till följd av den tillkommande trafiken och risken för köbildning vid bomfällning och trafik på inlandsbanan. Slutsatsen är att det inte är sannolikt att trafiken på inlandsbanan i nära framtid kommer att öka till sådana volymer att det orsakar köbildning mot E45 vid bomfällning. Inför granskning har planens syfte och markanvändning justerats till en begränsad verksamhet med betydligt mindre trafik och minskat behov av tunga transporter. Därmed anser vi inte att det behövs någon åtgärd på E45 i dagsläget.

Ett anslutningsärende är inskickat till Trafikverket för att få godkänt att ansluta planområdet till väg 818. Plankartan har efter samrådet justerats till endast en infart till området. Trafikverket gör bedömningen att anslutningen enligt plankartan är acceptabel och inget nytt anslutningstillstånd behöver sökas. I planbeskrivningen beskrivs dock fortfarande flera anslutningar under avsnittet ”Parkeringar, utfarter”, detta bör ändras.

Ett förslag på utformning av dagvattenhantering beskrivs där systemlösningen utgörs av dagvattendiken som leds till två dagvattendammar. Efter fördröjning i dagvattendammarna föreslås dagvattnet ledas vidare till vägdiket intill väg 818 och därefter avrinna i diket västerut mot sjön Vajkijaure.

Trafikverket vill klargöra att diken och vägtrummor tillhörande vägen endast är till för vägen och närområdets avvattningsområde. Trafikverket förutsätter att dagvattenhanteringen tas om hand inom verksamhetsområdet.

***Kommentar:** I och med att dagvattnet fördröjs innan det leds vidare till väg diket så bedöms inte dagvattenmängden öka i väg diket i och med planförslaget.*

3. Lantmäteriet som lämnat följande yttrande: Lantmäteriet vidhåller tidigare ståndpunkt att det inom planen är mycket stora arealer avsatt som allmän plats NATUR och att den är överdimensionerad i förhållande till den blivande fastighetens behov. Lantmäteriet upplyser kommunen att det kan påverka Lantmäteriets prövningar. Lantmäteriet noterar att det i planbeskrivningen på ett flertal ställen ” se ekonomiska åtgärder” och ”fastighetsrättsliga åtgärder” står ”fastigheterna Älvsborg 1:47” såvitt Lantmäteriet kan se är det enbart en fastighet som avses. I planbeskrivningen under rubriken ”Ansvarsfördelning, huvudmannskap” står att läsa att om Fastigheten styckas av (Lantmäteriet vill här påminna kommunen att den vedertagna termen är avstyckas) ska en samfällighet bildas. Det blir aningen oklart om vad som här syftas. Om kommunen menar att det inom planområdet ska styckas av flera fastigheter bör det förtydligas. Lantmäteriet önskar också påtala att en samfällighetsförening bildas av Lantmäteriet och den kräver att det är minst två fastigheter som har del i samfälligheten. En samfällighet kan enbart bildas för att förvalta en samfällighet. Antingen en marksamfällighet eller en anläggningssamfällighet, en s.k. gemensamhetsanläggning. Lantmäteriet önskar ett förtydligande vad som avses och hur det ska göras och vilka konsekvenser som följer. Gällande samfällighetsföreningen är det Lantmäteriet som till syvende och sist avgör hur samfälligheten ordnas, upplåts och underhålls. En samfällighetsförening ska sköta om den samfällda marken/anläggningen i enighet med Lantmäteriets beslut.

Av plankartan verkar det som att en ny anslutning mot allmän väg behöver anordnas, till vilket ett tillstånd krävs från Trafikverket- Detta är en förutsättning för att fastigheten ska kunna avstyckas. Den valda platsen i plankartan verkar tillsynes ligga relativt nära en kurva vilket kan påverka sikten vid anslutningspunkten. Frågan om anslutningspunkten är inte Lantmäteriets fråga utan den ägs av Trafikverket. Men då frågan är av väsentlig betydelse för Lantmäteriets prövning och en viss osäkerhet finns om anslutningspunkten hade lantmäteriet föredragit att utfartsfrågan är löst innan planen vinner laga kraft. Lantmäteriet kan svårligen inrätta ett servitut eller gemensamhetsanläggning på något annat ställe än det plankartan stipulerar.

***Kommentar:** Justerar felaktigheter och ändrar till fastighet och avstyckas. Det finns inga planer på att avstycka fastigheten men detaljplanen omöjliggör heller inte det, vilket är vad som beskrivs i planbeskrivningen men förtydligar.*

Gällande placering av ny anslutningsväg är den samrådd och godkänd av Trafikverket.

4. Vattenfall Eldistribution som lämnat följande yttrande:

Vattenfall Eldistribution noterar att kommunen tagit med Vattenfall Eldistributions önskemål som framförts i samband med samrådet i uppdaterade planhandlingar och har inget att erinra.

***Kommentar:** Noteras. Yttrandet föranleder ingen ändring av detaljplanen.*

5. Svenska kraftnät som lämnat följande yttrande:

Svenska kraftnät har tagit del av handlingarna för rubricerat ärende. Vi har inga ytterligare synpunkter.

***Kommentar:** Noteras. Yttrandet föranleder ingen ändring av detaljplanen.*

6. Sirges sameby som lämnat följande yttrande:

Sirges sameby motsätter sig detta. Samebyn är i dagsläget redan hårt trängd av exploateringar och det aktuella området ligger inom viktiga vinterbetesmarker för samebyn.

Området är även en viktig passage för renar vilka ska ströva fritt västerut från samebyns vinterbete marker öster om Jokkmokk.

Samebyn är rädd att detta leder till att renar kommer spridas till Slakka skogsameby med ökade konflikter som följd.

***Kommentar:** Noteras. Yttrandet föranleder ingen ändring av detaljplanen. I Planen har vi arbetat med att minimera skadan genom val av placering och kompenserande åtgärder. Placeringen är utanför områden som är markerat som riksintresse och vid befintlig väg och kraftledning minimerar som minimerar anspråkstagande av mark. Kvartersmark har reducerats från ca 100 ha till ca 35 ha.*

7. Privatperson 1

Jag är skogsgranne med Älvsborg 1:47 och har produktiv skogsmark och även skog med höga naturvärden. Vi senaste avverkningsanmälan har jag inte fått avverka pga höga naturvärden även på den produktiva marken. Jag har naturligtvis inte avverkat på de områdena efter den uppmaningen.

Eftersom fastigheten 1:47 gissningsvis avverkar inför det planerade bygget av industriverksamhet med elintensiv verksamhet som jag vill ha besvarade.

Hur påverkar det min skog?

Vad händer med de viktiga biotoper, djur och växter som även måste finnas på skiftet 1:47? Det är svårt för mig att få ihop regler och åtaganden när jag själv avverkar och vill visa hänsyn och respekt för skogen. Hur kan man tillåta sådan verksamhet och samtidigt inte tillåta avverkning, röjning och nyplanteringar-inom samma område?

Jag ser framför mig total avverkning, tunga byggmaskiner, förorening med av mark, vattendrag och diken. Ökad brandrisk och ökat slitage på och omkring ett känsligt område med dokumenterat höga naturvärden.

Jag kräver en förklaring som jag kan ta vidare och diskutera öppet med allmänheten.

***Kommentar:** För detaljplaner prövas lämpligheten av ändrad markanvändning enligt plan- och bygglagen och hänsyn ska tas till exempelvis höga naturvärden. I samband med planarbetet har en naturvärdesinventering utförts inom planområdet och de delar av planområdet som innehar höga naturvärden säkerställs genom att planläggas som Natur. Avverkning kommer enbart ske inom de delar som är utpekade som Gata och kvartersmark för serverhallar och växthus.*

Då områden planlagda som Natur omgärdar kvartersmarken för serverhallar och växthus bedöms inte detaljplanen påverka intilliggande fastigheters skogsmark. Fastigheten som yttrandet gäller avskärmas dessutom av en väg och luftledningsgata samt ytterligare en skogsfastighet mellan, vilket ytterligare stärker bedömningen att fastigheten inte påverkas av aktuellt planförslag.

Beslut om nekad avverkning tas av Skogsvårdsstyrelsen, frågor om avverkning riktas till dem

8. Privatperson 2

Det känns svårt att yttra sig då det framstår som om det skall beviljas ett bygglov för en ”industrifastighet”. Inom det begreppet kan jag se framför mig en stor variation av industrier som kan etableras.

Det finns några saker som jag anser inte är acceptabelt inför den fortsatta handläggningen i ärendet.

- Ållojursjöarna kan inte bli aktuella att hämta kylvatten från eller återföra vatten till efter kylningen, sjöarna är för grunda och ett stort vattenuttag och en tillförsel av varmare vatten tror jag skulle förändra biotopen i sjöarna och kanske bidra till att dom växer igen.
- Det finns ingen beskrivning eller analys av buller från ”industrin”, det är inte acceptabelt att någon större ljudutbredning når min fastighet. Förutsätter att detta kommer att definieras ytterligare och att det läggs en restriktion på bullernivå och att det görs en bullerutredning med bullerkurvor.
- Trafiken längs vägen kommer att bli avsevärt högre, det framgår inte om det kommer att vara fordonsrörelser dygnet runt? Om så är fallet kommer det också att vara störande.
- Fastigheten skall målas i en avvikande kulör, det kommer att förändra landskapsbilden radikalt då det kommer att vara ganska högt. Jag skulle hellre se en lägre fastighet så att detta krav utgår och man inte ser den ovanför träden.
- Det känns inte möjligt att säga JA till ett industrihus då man inte har en aning om vilken verksamhet som skall bedrivas. Förutsätter att det blir ytterligare ett remissvar då detta är utklarat.
- Jag motsätter mig härmed denna byggnation innan ovanstående är utklarat.

Kommentar: *Det finns inga planer på eller sökta tillstånd att inhämta eller återföra vatten till Ållojursjöarna. Det krävs en tillståndsprocess om man vill leda vatten till sjön, detta förväntas ha betydande miljöpåverkan, det kommer då att krävas en Miljökonsekvensbedömning eller en liknande bedömning för att utvärdera och hantera eventuell påverkan på den omgivande miljön. Då närmsta bostadsfastighet ligger drygt 1 km från planområdet och den verksamhet som tillåts, serverhallar och växthus inte bedöms bullra eller innebära stora ökningar av trafikmängder bedöms inga riktvärden för buller vid bostadsfastigheter överstigas. Att fastigheten ska målas i avvikande kulör gällde höga byggnaden som inför granskning togs bort så text om detta ska också tas bort men hade missats. Det är reglerat i plankartan att det är serverhallar och växthus som möjliggörs inom planområdet.*

Summering

Inkomna yttranden samt planmässiga överväganden efter samrådet har föranlett ändringar av planhandlingarna enligt nedan.

Planbeskrivningen har kompletterats enligt följande:

Administrativa justeringar inför granskningshandling.

Kapitel Riksintresse rennäring har kompletterats och förtydligats, bla har skyddsåtgärder har lagts till och bedömningen om detaljplanens påverkan har tydliggjorts och motiverats.

Kompletterat Användningen Natur under kapitel Naturmiljö.

Kapitel Gator och trafik har justerats avseende anslutningsärendet.

Skyddsåtgärder i kap rennäring har justerats.

Kapitel Teknisk försörjning har kompletterats med text om ansvar för brandvatten.

I kapitel Landskapsbild om avvikande färg på höga byggnader har detta strukits då höga byggnader inte längre tillåts.

Kapitel konsekvenser har förtydligats

Texten i kapitel Ansvarsfördelning, huvudmannaskap har förtydligats.

Texten i kapitel Fastighetsbildning, gemensamhetsanläggning m.m. har förtydligats.

Plankarta har kompletterats enligt följande:

Administrativa justeringar inför granskningshandling.

JOKKMOKKS KOMMUN
JÁHKMÁHKE KOMMUVNNA
JÁHKMÁHKI SUOHKAN

Kompletterat användningen Natur och lagt till text för att säkerställa området som buffertområde för riksintresse rennäring.

Samhällsbyggaravdelningen, JOKKMOKKS KOMMUN

Erik Fagerström
Chef samhälls- och infrastrukturfunktionen, Jokkmokks kommun